

El moment econòmic de les Illes Balears

octubre 2013

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Nombre de turistes internacionals	Agost	2.067.784 (10,6%)	871.337 (6,1%)	2.250.284 (12,3%)	846.180 (11,5%)	1.094.291 (6,1%)
Despesa turística internacional (M €)	Agost	2.271 (14,8%)	1.002 (6,8%)	2.069 (17,4%)	770 (18,0%)	1.148 (15,3%)
Pernoctacions hoteleres	Agost	10.669.084 (-0,1%)	5.837.321 (2,3%)	8.325.205 (3,8%)	3.644.849 (4,0%)	6.493.663 (9,1%)
Grau ocupació hotelera	Agost	92,0%	79,2%	79,7%	78,5%	68,4%
Nombre de creueristes	Juliol	216.178 (25,3%)	9.221 (-24,4%)	312.425 (6,0%)	49.119 (-12,8%)	34.724 (-48,2%)

Font: IET, INE, M. Foment.

Entre parèntesis, les variacions interanuals.

L'excel·lent temporada turística a les **Illes Balears** marca la progressió de la majoria d'indicadors. Així, l'arxipèlag balear és la comunitat autònoma on la despesa turística internacional és més elevada a l'agost i, juntament amb Catalunya, és la regió que acull més turistes estrangers. En el vuitè mes del 2013 se supera el 90% d'ocupació hotelera, mentre que a la resta de comunitats autònomes turístiques no s'arriba al 80%. El nombre de passatgers arribats en creuers turístics als ports de les Balears també repunta amb força i al juliol és una quarta part més elevat que un any ençà.

L'OCDE considera que l'**economia mundial** creix a un ritme més lent (el 3,1% per al 2013 i el 3,8% per al 2014) i que els riscos continuen, mentre que en el segon trimestre del 2013 es recuperen moderadament les economies avançades. Les previsions d'aquest organisme al mes de juliol són inferiors a les publicades a l'abril, a causa d'una demanda domèstica més

feble i d'un menor creixement de les economies emergents. El comerç mundial es revifa al 2012 (2,5%) molt per davall del 2011 (6,0%) i s'espera que tanqui el 2013 amb una variació del 3,1%, que augmentaria fins a situar-se en el 5,4%, segons l'FMI.

A la **Unió Europea** la taxa interanual en el segon trimestre del 2013 és del -0,2% i frena les taxes negatives que mostrava des de la meitat de l'any passat. L'evolució continua sent desigual a les regions d'Europa. Alemanya creix un 0,5% en el segon trimestre del 2013, variació semblant a la de França (0,4%) però inferior a la del Regne Unit (1,3%). En canvi, Portugal presenta un creixement interanual negatiu en el segon trimestre del -2,1%, mentre que Itàlia enllaça més d'un any amb decreixements de més de dos punts percentuals. L'entrada en vigor dels acords de Basilea III a partir de gener obliga el sector financer a descomptar progressivament del capital els actius fiscals diferits. Amb tot això, l'FMI preveu que a la

El moment econòmic de les Illes Balears

zona euro l'any 2013 acabi amb una caiguda del PIB del 0,4% i el 2014 es recuperi fins a l'1,0%.

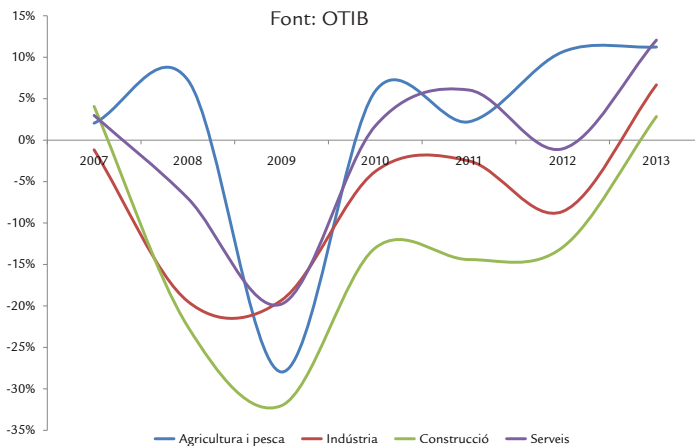
Pel que fa a **Espanya**, la previsió del Ministeri d'Economia i Competitivitat és d'una reducció del PIB de l'1,3% per al 2013 i d'un creixement de fins al 0,7% per al 2014. Segons la revisió de l'Escenari Macroeconòmic, la demanda nacional s'acostarà a l'estancament l'any vinent (-0,4%) i la contribució del sector exterior es frenarà fins a l'1,2%.

El **mercat de treball** continua amb la tendència positiva iniciada mesos enrere. L'atur registrat en el SOIB el darrer dia del mes de setembre se situa en 72.398 persones a les Illes Balears, fet que representa un descens del 6,8% respecte d'un any ençà. Es tracta de l'onzè mes consecutiu de caigudes interanuals i se situa en una xifra molt similar a la del mateix mes del 2009. Es produeix un descens a totes les illes, sobretot a les Pitiüses (-8,4%). En canvi, en el conjunt de l'Estat l'atur creix un 0,4%, el menor increment des del juny del 2007. D'altra banda, l'afiliació mitjana a la Seguretat Social del setembre és de 451.630 persones d'alta a les Illes i encadena cinc mesos consecutius de creixements interanuals (1,5%). Les Balears són una altra vegada l'única comunitat autònoma on es crea ocupació neta, atès que

en el conjunt nacional hi ha un descens de l'ocupació del 3,0%. Al setembre es registren 26.796 nous contractes a les Balears, 3.549 més que ara fa un any (un 15,3% interanual). Tal com es pot veure al gràfic 1, la contractació acumulada dels primers nou mesos de l'any ja supera en un 11,1% la contractació registrada en el mateix període del 2012. La contractació acumulada augmenta en tots els sectors econòmics, sobretot en l'hostaleria (13,7%).

L'índex de producció **industrial** del mes d'agost baixa un 7,7% interanual a les Illes Balears després de registrar una forta pujada al mes de juliol. En el conjunt d'Espanya cau un 4,0% i la tendència en manté a la baixa, tal com es pot observar al gràfic 2. A l'arxipèlag, l'única destinació econòmica dels béns que mostra un increment interanual de la producció és la dels béns d'equip (15,7%), mentre que la resta retrocedeix de manera significativa. Al mes de juliol, a diferència dels dos mesos anteriors, les vendes a l'exterior repunten respecte del mateix mes de l'any passat i el valor total de les exportacions augmenta un 8,1%. Les importacions, en canvi, baixen un 29,9% interanual. Durant els primers set mesos de l'any, són destacables les vendes d'aixetes (36,0%) i d'articles de perfumeria i cosmètica (30,9%). En canvi, davallen les vendes de mobles (-34,7%) i d'articles de pell (-29,0%).

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA CONTRACTACIÓ ACUMULADA GENER-SETEMBRE A LES ILLES BALEARS

La demanda d'energia elèctrica acumulada en el període comprès entre el gener i l'agost d'enguany cau un 4,9% interanual en el conjunt de la comunitat autònoma i la baixada és general a totes les illes. El setembre del 2013 el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears té de mitjana 24.856 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social. Respecte del mateix mes del 2012, aquest nombre representa una davallada del 2,7%, la qual es concentra en els assalariats (-3,5%), ja que els autònoms augmenten un 0,4%.

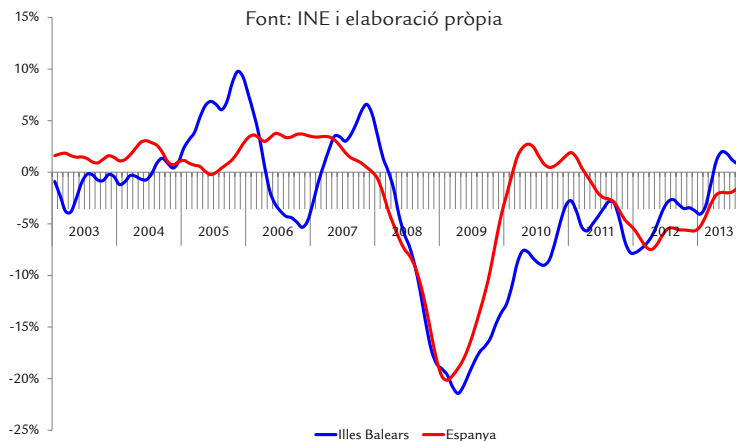
Les lleugeres millores que presenten alguns indicadors de la **construcció** encara no s'han traslladat a l'ocupació del sector. El nombre mitjà d'afiliats a la Seguretat Social del mes de setembre és de 31.209, un 4,2% menys que un any enrere. El nombre d'autònoms cedeix un 1,4% respecte del setembre de l'any passat, mentre que els afiliats al règim general cauen un 5,9%. Segons dades del Ministeri de Foment, la licitació oficial augmenta amb força al mes de juliol i arriba a 84 milions d'euros, gràcies a les obres d'enginyeria civil publicades pels ajuntaments i els consells insulars. Així, l'import de la licitació oficial acumulat en els set primers mesos del 2013 és un 21,7% superior al dels mateixos mesos del 2012. El Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears acumula fins al juliol 2.609 projectes visats, un 0,9% més que un any ençà.

Aquest revifament es produeix a totes les illes, amb l'excepció de Menorca (-4,6%), i destaca l'augment dels projectes relacionats amb el turisme (un 60% més). En canvi, el nombre d'habitatges visats cau un 9,6% interanual fins al juliol. L'atonía de la construcció residencial contrasta amb les compravendes d'habitatges, les quals es revifan un 9,2% en els set primers mesos del 2013, tant pel que fa a l'habitatge nou (7,6%) com al de segona mà (10,7%). Aquest fet s'ha vist afavorit per la baixada del preu del metre quadrat, el qual s'ha abaratit un 34,2% des del 2008.

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** (IASS) del mes de juliol, tant pel que fa a les vendes com a l'ocupació, refermen la reactivació apuntada d'ençà del mes d'abril. Tenint en compte els primers set mesos de l'any, la variació interanual de la facturació és del 4,1% (al conjunt de l'Estat és del -3,9%). Pel que fa a l'evolució per sectors, la xifra de negoci continua a l'alça, especialment en els sectors d'activitats professionals, científiques i tècniques (30,7%) i en el d'hostaleria (13,7%). Quant a l'índex d'ocupació, a les Illes augmenta al mes de juliol un 3,8%.

Durant el mes d'agost, les vendes del **comerç** al detall creixen per cinquè mes consecutiu i la variació interanual de l'índex de la xifra de negoci se situa en el 3,2%. A Espanya, en canvi,

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE L'ÍNDEX DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

El moment econòmic de les Illes Balears

la taxa interanual es precipita fins al -4,2%. Quant a l'ocupació, a l'arxipèlag augmenta un 1,0% i a Espanya baixa un 1,9%.

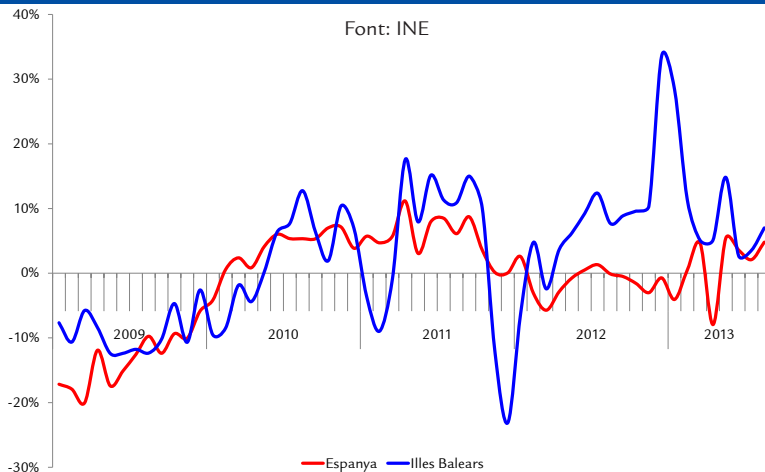
Tal com s'ha comentat al principi, el sector **turístic** de les Illes Balears comença la temporada alta amb resultats positius. En els primers vuit mesos del 2013 les pernoctacions en establiments hotelers de les Illes Balears es mantenen (0,2%) respecte dels mateixos mesos del 2012, com també el nombre de viatgers allotjats (0,6%). Una altra vegada, el turisme resident a l'estranger manté taxes positives. Cal destacar que l'arxipèlag balear és la principal destinació turística triada pels no residents i les Pitiüses és la zona amb el major nivell d'ocupació per places al mes d'agost. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears torna a créixer (un 5,0% interanual a l'agost) i els ingressos per habitació disponible s'incrementen amb una taxa interanual del 7,0%, tal com es pot veure al gràfic 3. L'ocupació en els apartaments turístics al mes d'agost mostra resultats similars als dels hotels. En el conjunt de les Balears roman estable el nombre de pernoctacions (0,8%) i pugen els viatgers que trien allotjar-se a un apartament (6,0%). Segons l'Egatur, la despesa turística acumulada a l'arxipèlag fins a agost arriba a 7.943 milions d'euros, un 9,0% més que en el mateix període de l'any passat. Els turistes nòrdics, britànics i germànics han estat en

termes absoluts els que més han aportat al creixement registrat.

Al mes d'agost, el sector del **transport** torna a les variacions positives en el nombre de passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears (un 1,1% més respecte del mateix mes del 2012). El passatge arribat a Mallorca per via aèria presenta en el vuitè mes del 2013 un resultat superior al d'un any ençà (1,6% interanual), mentre que l'aeroport de Maó mostra certa feblesa en la seva activitat (-2,3%). En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen britànic (9,8%) i del passatge alemany (5,5%). Els vols domèstics continuen la tònica negativa i en el vuitè mes del 2013 la taxa de variació arriba al -13%. L'activitat del transport als ports de l'arxipèlag puja amb força en la línia regular marítima i creix un 14,4% a l'agost, després de les caigudes de principi d'any. Pel que fa al nombre de creueristes, l'augment de l'agost (0,4%) és més moderat que el registrat al juliol (25,3%) tot i que arriba a 219.600 visitants. L'evolució de les mercaderies marítimes puja un 2% per segona vegada enguany, dada que suposa una aturada en les caigudes que mostraven des de l'any 2007.

La variació interanual de l'índex de **preus** de consum a les Illes Balears continua a l'agost la pauta observada el mes anterior i baixa fins

GRÀFIC 3. VARIACIÓ INTERANUAL DELS INGRESSOS HOTELERS PER HABITACIÓ DISPONIBLE

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	
Inflació (IPC)	Agost	2,7%	1,5%	-	Agost	2,7%	1,6%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	60,1%	59,5%	-	2n Trim	67,5%	67,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Setembre	16.809,8	16.305,4	-3,0%	Setembre	445,1	451,6	1,5%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Agost	1.748,4	1.607,6	-8,1%	Agost	87,0	87,6	0,7%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Setembre ¹	21,9%	22,5%	-	Setembre ¹	14,9%	13,8%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2n Trim	-12,6%	-1,2%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	1.190,2	1.109,0	-6,8%	Setembre	8,8	8,7	-0,9%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Agost	5.625,1	7.507,6	33,5%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2n Trim	-0,7%	-3,1%	-	2n Trim	-0,8%	-0,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	2.097,4	2.022,3	-3,6%	Setembre	25,5	24,9	-2,7%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Agost	21.446	20.652	-3,7%	Setembre	512,4	512,7	0,1%	REE
Índex de producció industrial (%)	Agost	-2,5%	-4,0%	-	Agost	5,4%	-7,7%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2n Trim	-8,6%	-5,9%	-	2n Trim	-5,1%	-5,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	1.096,6	986,2	-10,1%	Setembre	32,6	31,2	-4,2%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat					Juliol	664	600	-9,6%	CSCAE-COAB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Juliol	4.136,8	3.798,1	-8,2%	Juliol	93,1	113,3	21,7%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	2n Trim	-0,1%	-0,8%	-	2n Trim	0,4%	1,0%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	12.425,6	12.187,9	-1,9%	Setembre	378,2	386,8	2,3%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Agost	-2,6%	-4,2%	-	Agost	-2,0%	3,2%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Agost	10.902,1	10.569,1	-3,1%	Agost	2.538,1	2.565,8	1,1%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Agost	-	-	-	Agost	758,9	867,8	14,3%	Ports de Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Agost	-	-	-	Agost	218,6	219,6	0,5%	Ports de Balears
Despesa Turística (milions d'euros)	Agost	7.362,0	8.263,0	12,2%	Agost	1.978,0	2.271,0	14,8%	EGATUR
Pernotacions hoteleres (m.)	Agost	40.581,1	41.996,5	3,5%	Agost	10.667,9	10.669,1	0,0%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

m.: milers.

a l'1,6%, tres dècimes percentuals per sota de la taxa registrada al mes de juliol. A Espanya, la taxa interanual de l'IPC del vuitè mes és de l'1,5%. Les dades d'aquest mes a les Illes mostren el major augment de preus al grup d'ensenyament (5,8%) i, a l'altre extrem, el grup de comunicacions registra una caiguda del 3,5% interanual. A l'agost, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears (1,7%) registra el valor més baix d'ençà del setembre del 2012 (un 1,6% a Espanya). En el conjunt estatal, la variació interanual de l'índex harmonitzat de preus de consum (IHPC) del mes d'agost és de l'1,6%, taxa semblant a la mitjana dels països de la zona euro (1,3%) i a la del conjunt de la Unió Europea (1,5%). L'indicador avançat de preus per al mes de setembre apunta a una forta davallada de la inflació i estima que la variació

interanual d'Espanya se situarà en el 0,3%. Així mateix, la variació interanual de l'IHPC espanyol, si es confirma, se situarà en el 0,5% (un 1,6% a la zona euro).

Data de tancament: 8 d'octubre de 2013

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

